DOMSTOLENS DOM
av den 30 april 1974*

I mål 181/73

har Tribunal de première instance i Bryssel till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Société de personnes à responsabilité limitée R. & V. Haegeman, Bryssel,

och

Belgien, företrätt av ekonomiministern, Bryssel.

Begäran avser tolkningen av vissa bestämmelser i "avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland", undertecknat i Aten den 9 juli 1961, och i protokoll 14 som avses i slutakten till det avtalet, för att få veta om den utjämningsavgift som föreskrivs i artikel 9.3 i rådets förordning (EEG) nr 816/70 av den 28 april 1970 är tillämplig på grekiskt vin som importeras till belgiskt-luxemburgskt territorium.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden R. Lecourt, avdelningsordförandena A. M. Donner och M. Sørensen samt domarna R. Monaco (referent), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh och A. J. Mackenzie Stuart,

generaladvokat: J. P. Warner,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom dom av den 17 oktober 1973, som inkom till domstolen den 7

* Rättegångsspråk: franska.

november 1973, har Tribunal de première instance i Bryssel i enlighet med artikel 177 i EEG-fördraget ställt frågor beträffande tolkningen av artikel 9.3 i rådets förordning (EEG) nr 816/70 av den 28 april 1970 (EGT nr L 99, 1970) och av vissa bestämmelser i "avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland", undertecknat enligt rådets beslut av den 25 september 1961 (63/106/EEG) och offentliggjort i EGT den 18 februari 1963, s. 293, nedan kallat Atenavtalet.

2 Enligt artikel 177 första stycket i EEG-fördraget är "domstolen ... behörig att meddela förhandsavgöranden angående ... tolkningen av rättsakter som beslutats av gemenskapens institutioner".

3 Atenavtalet har ingåtts av rådet enligt artiklarna 228 och 238 i fördraget, vilket framgår av ordalydelsen i beslutet av den 25 september 1961.

4 Avtalet är alltså, vad gemenskapen beträffar, en rättsakt som beslutats av en av gemenskapens institutioner enligt vad som avses i artikel 177 första stycket b.

5 Bestämmelserna i avtalet utgör en integrerad del av gemenskapens rättsordning från och med dagen för avtalets ikraftträdande.

6 Inom ramen för denna rättsordning är domstolen följaktligen behörig att meddela förhandsavgörande om tolkningen av detta avtal.

7 I den första frågan ombeds domstolen precisera innebörden och räckvidden av ordet "behandling" som förekommer i punkt 2 i protokoll 14 som utgör bilaga till Atenavtalet.

8 Det framgår av handlingarna i målet att det främst rör sig om att få veta om den "behandling" som avses i protokollet enbart avser tullar och kontingenter eller behandlingen av grekisk vinimport till Beneluxstaterna i allmänhet.

9 I punkt 2 i protokoll 14 föreskrivs att "Belgien, Luxemburg och Nederländerna skall beträffande import från Grekland tillämpa samma behandling som den som tillämpas beträffande import från Tyskland, Frankrike och Italien".

10 För att tolka den bestämmelsen måste man granska den i förhållande till Atenavtalets allmänna uppbyggnad, där den ingår, och i förhållande till alla de bestämmelser som ingår i själva protokollet.

11 Enligt artikel 6 i det nämnda avtalet skall associeringen mellan gemenskapen och Grekland "grundas på en tullunion som, med förbehåll för de undantag som föreskrivs i avtalet, skall omfatta all handel med varor och som skall innebära att tullar på import och export samt alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan gemenskapernas medlemsstater och Grekland och att Grekland skall anta gemenskapens gemensamma tulltaxa i sina förbindelser med tredje land."

12 Vad gäller särskilt jordbruksprodukter skall, enligt artikel 33 i avtalet, associeringens funktion och utveckling följas av en gradvis harmonisering av gemenskapens och Greklands jordbrukspolitik.

13 Denna harmonisering beror dels på de framsteg gemenskapen gör i genomförandet av sin gemensamma jordbrukspolitik, dels på inrättandet av det förfarande som avses i artiklarna 34 och 35 i avtalet.

14 I väntan på denna harmonisering skall jordbruksprodukterna vara underkastade den behandling som föreskrivs i artikel 37 i avtalet som, beträffande de produkter som finns förtecknade i listan i dess bilaga III, föreskriver ett gradvis avskaffande av tullar och importkontingenter liksom av avgifter och åtgärder med motsvarande verkan.

15 För de produkter som inte finns förtecknade i den ovannämnda listan innebär behandlingen dels konsolidering av nationella åtgärder beträffande taxor och kontingenter som tillämpas av de avtalsslutande parterna vid dagen för avtalets ikraftträdande och dels att de taxor och kontingenter som beviljas tredje land utsträcks till parternas ömsesidiga handelsförbindelser.

16 Dessutom föreskrivs i protokoll 12, som utgör bilaga till avtalet, en möjlighet att inordna jordbruksprodukter i det avgiftssystem som förutses inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

17 Det framgår av dessa bestämmelser att syftet med Atenavtalet är att genomföra en tullunion med tre reservationer, nämligen den tidsfrist som föreskrivs i avtalet, de särskilda förmåner som beträffande taxor och kontingenter garanteras för grekisk export av vissa jordbruksprodukter, samt den frihet som enligt protokoll 12 gemenskapen garanteras för att besluta om åtgärder som krävs för att inrätta den gemensamma jordbrukspolitiken.

18 I protokoll 14, som utgör en del av dessa bestämmelser, föreskrivs att de koncessioner som har beviljats eller kommer att beviljas av medlemsstaterna

i deras ömsesidiga handelsförbindelser skall utsträckas till den grekiska vinexporten.

19 Redan av detta skäl står det klart att det som regleras i punkt 2 i det protokollet enbart är tullar och kontingenter som skall tillämpas på den grekiska vinexporten.

20 Dessutom återfinns den paragrafen i ett sammanhang som beträffande export av grekiskt vin till Tyskland, Frankrike och Italien enbart reglerar frågor om taxor och kontingenter.

21 Slutsatsen blir alltså att ordet "behandling" som förekommer i punkt 2 i protokoll 14, som utgör bilaga till avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland, skall förstås så, att det hänför sig enbart till tullar och kvantitativa restriktioner.

22 Den andra frågan avser om den utjämningsavgift som Europeiska gemenskapernas kommission har lagt på de grekiska viner som importeras till Belgien och Luxemburg är en tull eller en avgift med motsvarande verkan enligt artikel 37.2 i det ovan nämnda associationsavtalet.

23 I artikel 9.3 första stycket i förordning (EEG) nr 816/70 föreskrivs följande:

"I det fall offertpriset fritt gränsen plus tull för ett vin är lägre än referenspriset för detta vin, skall en utjämningsavgift läggas på importen av det vinet och motsvarande viner, vilken skall uppgå till skillnaden mellan referenspriset och offertpriset fritt gränsen plus tull".

24 Den huvudsakliga syftet med denna avgift är enligt fjärde stycket i ingressen, beaktandemeningen oräknad, till förordningen att undvika störningar på den gemensamma marknaden till följd av offerter som görs på världsmarknaden till onormala priser.

25 Följaktligen framgår det av den bestämmelsen att avgiften i fråga skall definieras i förhållande till en prisnivå som fastställts med hänsyn till den gemensamma marknadens mål, att avgiften är rörlig och kan variera beroende på konjunkturen samt har en reglerande uppgift på den gemensamma marknaden för vin.

26 En sådan avgift utgör en avgift med anknytning till inrättandet av en gemensam organisation av marknaden för vin.

27 Att den ifrågavarande avgiften inte uppfyller sin skyddande uppgift i fallet med import av grekiskt vin till Beneluxländerna, eftersom i detta fall inga tullar tas ut, påverkar inte avgiftens rättsliga karaktär utan beror enbart på den privilegierade karaktären i det handelssystem som tillämpas på denna import.

28 Den nämnda avgiften härrör från de åtgärder som vidtagits inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och särskilt tilläggsbestämmelserna som införts genom förordning (EEG) nr 816/70 i fråga om den gemensamma organisationen av marknaden för vin.

29 Första stycket i protokoll 12 som utgör bilaga till Atenavtalet skyddar gemenskapens frihet genom att föreskriva följande:

"Det avgiftssystem som förutses inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken är en åtgärd som är specifik för den politiken och kan, i det fall det tillämpas av någon av parterna, inte anses vara en avgift med motsvarande verkan som tull enligt vad som avses i artiklarna 12 och 37 i associationsavtalet."

30 Följaktligen blir svaret på den andra frågan att den utjämningsavgift som genom artikel 9.3 i förordning (EEG) nr 816/70 läggs på grekiskt vin som importeras till Belgien och Luxemburg, utgör en avgift enligt vad som avses i protokoll 12 som utgör bilaga till associationsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland, och kan enligt det protokollet inte anses vara en tull eller en avgift med motsvarande verkan enligt vad som avses i artikel 37.2 i det avtalet.

31 Den tredje frågan avser om Europeiska gemenskapernas kommission inom ramen för artikel 43 i Atenavtalet är behörig att själv, dvs. utan Associeringsrådets medverkan, besluta om belopp och uppbördsätt för den utjämningsavgift som föreskrivs för import av grekiskt vin på EEG:s territorium.

32 Den fjärde frågan avser också om Europeiska gemenskapernas kommission, med antagandet att villkoren för tillämpning av artikel 41 i associationsavtalet är uppfyllda, har rätt att verkställa det skydd som där föreskrivs på annat sätt än genom ett system med minimipriser, och då närmare bestämt genom ett system med utjämningsavgifter som tas upp av gemenskapen.

33 Artiklarna 41 och 43 i avtalet behandlar särskilda fall, som kännetecknas av antingen förekomsten av störningar som kan komma att äventyra de mål som

fastställs i artikel 39 i EEG-fördraget, eller av förekomsten av skadliga effekter på marknaden i en eller flera medlemsstater eller i gemenskapen, eller på den grekiska marknaden.

34 Det framgår av de bestämmelserna att de åtgärder de föreskriver enbart har till syfte att möta svårigheter som uppstår på grund av onormala marknadsförhållanden.

35 Den omtvistade utjämningsavgiften är å andra sidan en åtgärd för stabilisering av importen och utgör en väsentlig del av den gemensamma organisationen av marknaden för vin.

36 Artiklarna 41 och 43 i avtalet har därför ingen inverkan på tillämpningen av denna avgift, och frågorna beträffande tolkningen av dessa är i detta fall överflödiga.

Rättegångskostnader

37 De kostnader som har förorsakats Belgien och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.

38 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

- angående de frågor som genom beslut av den 17 oktober 1973 förts vidare av Tribunal de première instance i Bryssel - följande dom:

1) **Ordet "behandling" som förekommer i punkt 2 i protokoll 14, som utgör bilaga till avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland, skall förstås så, att det hänför sig enbart till tullar och kvantitativa restriktioner.**

2) **Den utjämningsavgift som genom artikel 9.3 i förordning (EEG) nr 816/70 läggs på grekiskt vin som importeras till Belgien och Luxemburg, utgör en avgift enligt vad som avses i protokoll 12 som utgör bilaga till associationsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland, och kan enligt det protokollet inte anses vara en tull eller en avgift med motsvarande verkan enligt vad som avses i artikel 37.2 i det avtalet.**

3) **Artiklarna 41 och 43 i avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Grekland inverkar inte på tillämpningen av den utjämningsavgift som fastställs genom artikel 9.3 i förordning (EEG) nr 816/70.**

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars

Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 30 april 1974.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

R. Lecourt
Ordförande